

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Voorschool CBS Bentetop

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 7 mei 2020

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 6 juni 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijf Bentetop. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de voorschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en voorschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerker van de voorschool Bentetop activiteiten aanbiedt, die passen bij het thema. Zij gebruikt daarvoor een programma waarmee ze de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen van de peuters stimuleert. De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat er genoeg spelmateriaal is zodat de peuters voldoende worden uitgelokt om te spelen.

De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerker gaat op een positieve manier met de peuters om. Mooi is dat zij de peuters veel vragen stelt en met hen in gesprek gaat. Zo worden de peuters op een bijna vanzelfsprekende, natuurlijke wijze gestimuleerd hun gevoelens en gedachten onder woorden te brengen.

Kinderopvangorganisatie: Stichting Peuterwerk

LRK-nummer: 992334512

Totaal aantal doelgroeppeuters: 2
Totale groep: 7 peuters

Teamsamenstelling: een pedagogisch medewerker, aangestuurd door een teamleider van meerdere locaties.

De pedagogisch medewerker zorgt ervoor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. In overleg met de ouders draagt zij deze informatie, voordat de peuter vier jaar wordt, over aan de leraar van groep 1 van de basisschool. De ouders met wie we spraken, geven aan dat zij tevreden zijn over hoe het gaat op het kinderdagverblijf en dat hun kind er met plezier naar toe gaat. Ook vertelden zij dat zij zien dat hun kind zich sterk ontwikkelt sinds het naar de voorschool gaat.

Sinds de voorschool en de basisschool onder één dak zitten is de samenwerking gegroeid. Ouders zijn hierover positief en ervaren een natuurlijke doorgaande lijn van 2 tot 12 jaar.

De teamleider bespreekt regelmatig met de pedagogisch medewerker hoe het gaat op de Bentetop. Voor inspiratie en collegiaal overleg neemt de pedagogisch medewerker deel aan de cursussen en kwaliteitsbijeenkomsten die de organisatie Stichting Peuterwerk organiseert.

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

De pedagogisch medewerker kan nog beter inspelen op de verschillen tussen peuters. Zo heeft de ene peuter meer instructie of begeleiding nodig dan de andere peuter. Al bij de voorbereiding van het thema kan de pedagogisch medewerker hier rekening mee houden.

Peuters met een ontwikkelingsachterstand worden gesignaleerd en krijgen hulp. Werken met een plan om de achterstand te verminderen, is een verbeterpunt.

Verder brengt de teamleider niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan. Ook kan de leiding de ouders en de gemeente nog beter informeren over de resultaten en ontwikkelingen van de voorschoolse educatie op Bentetop.

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op Bentetop.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, pedagogisch medewerker, intern begeleider en teamleider. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de teamleider, intern begeleider en de pedagogisch medewerker.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- K Kan beter
 - V Voldoende
 - G Goed
-

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op voorschool Bentetop.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Bentetop als voldoende. De meeste standaarden zijn voldoende.

Context

De gemeente Emmen hanteert het beleid dat elke voorschool gekoppeld moet zijn aan een basisschool om zo de doorgaande lijn van de voorschoolse educatie naar de vroegschoolse educatie te realiseren. Zo is sinds september 2017 de voorschool Bentetop een onderdeel van c.b.s. Bentetop. De pedagogisch medewerker van de Bentetop wordt aangestuurd door een teamleider van meerdere locaties.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 8 november 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Vervolg

We vertrouwen er op dat de houder de verbeterpunten oppakt die de onderwijsinspectie aangeeft.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op voorschool Bentetop.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling		•	
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerker werkt met thema's die gebaseerd zijn op een vve-methode. Per thema maakt ze een planning van meerdere weken die ze vervolgens uitwerkt in een dagplanning. Zo is helder aan welke ontwikkelingsdoelen zij werkt en welke nieuwe woorden aan bod komen. De gekozen thema's sluiten goed aan bij de belevingswereld van de peuters. Met dit thematisch aanbod stimuleert de pedagogisch medewerker de ontwikkeling van de peuters op het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat de pedagogisch medewerker de informatie uit het kindvolgsysteem meer gebruikt om het aanbod af te stemmen om de verschillende behoeften van peuters. Bijvoorbeeld inspelen op de verschillen tussen oudsten-jongsten en peuters die wel/geen intensievere begeleiding nodig hebben. Ook kan de pedagogisch medewerker de peuters nog meer uitlokken tot spelend leren door de leeromgeving te verrijken met materialen die de ontluikende geletterheid en gecijferdheid stimuleren.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerker volgt de ontwikkeling van de peuters op de verschillende ontwikkelingsgebieden met behulp van een gestandaardiseerd observatie-instrument.

Mooi is dat ze frequent logboeknotities toevoegt om zo nauwgezet de ontwikkeling te volgen. De pedagogisch medewerker gaat na waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en bespreekt dit met de jeugdverpleegkundige, de intern begeleider of de pedagogisch coach. De ouders geven aan dat ze regelmatig en voldoende geïnformeerd worden over de ontwikkeling van hun kind. Dit gebeurt vooral tijdens het halen en brengen van hun kind.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan is dat de pedagogisch medewerker de informatie die zij over peuters verzamelt, gebruikt in een cyclisch proces van doelen stellen, een plan maken voor passende educatie, evalueren of het plan heeft gewerkt en de doelen zo nodig moeten worden bijgesteld.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de intern begeleider het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd.

De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerker zorgt voor een warm en respectvol klimaat waarin de regels en routines duidelijk zijn. Zij hanteert doelen voor peuters die aansluiten op hun zone van de naaste ontwikkeling. Daarnaast structureert de pedagogisch medewerker het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doet zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Mooi is dat de pedagogisch medewerker veel vragen stelt en in gesprek gaat. Zo stimuleert ze op een prettige, natuurlijke wijze dat peuters leren verwoorden wat ze vinden en voelen. Zo worden ook meningsverschillen opgelost en leren de peuters positief omgaan met elkaar. De pedagogisch medewerker gaat na of peuters de aanwijzingen begrijpen. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn.

Het pedagogisch-educatief handelen kan nog sterker door de peuters meer te stimuleren tot samenspel en onderlinge interactie. Ook kan de pedagogisch medewerker hogere verwachtingen hanteren, met name bij de oudere peuters die al bijna naar de basisschool gaan.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat de kindgegevens, indien ouders daarvoor toestemming geven, worden overgedragen

aan de basisschool. Voor de doelgroeppeuters is er een 'warme overdracht'. Sinds de voorschool in hetzelfde gebouw is gehuisvest als de basisschool, zoekt men elkaar steeds meer op voor collegiaal overleg en gezamenlijke vieringen. Mooi is dat de voorschool heeft besloten dezelfde methode voor de sociaal-emotionele ontwikkeling in te voeren als de basisschool. De ambities is om deze samenwerking met de basisschool geleidelijk uit te breiden naar het ontwikkelen van een doorgaande lijn op meerdere beleidsterreinen.

De pedagogisch medewerker organiseert verschillende activiteiten om ouders te informeren over de opvoeding en ontwikkeling van hun kind. Dit doet ze door bijvoorbeeld 'het dreumesuurtje' van de bibliotheek en het Boekentasproject onder de aandacht te brengen. De ouders ervaren de themabrieven met inhoudelijke informatie over het thema en liedjes die aan de orde komen als zeer informatief. Positief is dat de peuters zo enthousiast zijn dat ze hun ouders thuis stimuleren hierop aan te sluiten.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	●		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Hoewel de voorschool zich inspant om de peuters zo ver mogelijk in hun ontwikkeling te brengen, heeft zij geen doelen opgesteld voor de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. Daardoor kan zij de vorderingen van de peuters niet spiegelen aan de streefdoelen die verwacht mogen worden en weet zij niet of de peuters voldoende zijn toegerust voor de basisschool.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarden we als voldoende.

De houder van het kinderdagverblijf heeft in haar pedagogisch beleidsplan beschreven wat ze met de voorschoolse educatie wil bereiken. Samen met de voorschool Bentetop is dit uitgewerkt in een werkplan voor de locatie. Op regioniveau is er een cyclus van kwaliteitszorg van doelen stellen en deze planmatig uitwerken. Verschillende soorten overleggen worden georganiseerd om de kwaliteit te bespreken en te bewaken. Bentetop neemt deel aan deze overleggen. Daarnaast worden ouders bevroegd op hun tevredenheid. De GGD houdt in opdracht van de gemeente jaarlijks toezicht op het naleven van de wettelijke verplichtingen, inclusief het voldoen aan de basisvoorwaarden voorschoolse educatie.

Naast deze positieve punten zien wij ook dat het beter kan. Zo wordt uit de kwaliteitscyclus op regionaal niveau niet duidelijk aan welke concrete verbeterdoelen de voorschool Bentetop nog moet werken om de uitgangspunten uit het werkplan te realiseren. Locatie Bentetop opnemen in de cyclus van kwaliteitszorg is een verbeterpunt.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarden we als voldoende.

De teamleider en de pedagogisch medewerker hebben regelmatig overleg over de voortgang van de voorschool. Ook worden personeelsgesprekken gevoerd en is er een breed scholingsaanbod vanuit de organisatie waaraan de pedagogisch medewerker deelneemt. Mooi is dat de rol van de pedagogisch coach, die sinds januari 2019 is aangesteld, steeds belangrijker wordt in het leren van en met elkaar. Zo voert de pedagogisch coach groepsobservaties uit en geeft feedback, en begeleidt zij de pedagogisch medewerker in het actualiseren van het werkplan. Tijdens de onderzoeksdag constateren we een transparante en integere cultuur, en een grote bereidheid de voorschoolse educatie te verbeteren.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als kan beter.

We zien dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid. Ouders krijgen voldoende informatie via de nieuwsbrieven en tijdens de veelvuldige oudercontactmomenten. Uit de gesprekken die we voerden met enkele ouders blijkt dat de voorschool open staat voor hun wensen en voorstellen. De teamleider organiseert jaarlijks een bijeenkomst om de oudercommissie te activeren mee te denken hoe de kwaliteit verbeterd kan worden.

Naast deze positieve punten zien we dat de kwaliteit van de verantwoording beter kan. Een recente verantwoording van het kinderdagverblijf (via de houder) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie ontbreekt. Ook kan de voorschool meer werk maken van het informeren van ouders over wat de voorschool doet om de kwaliteit te verbeteren.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

Inhoudelijk kunnen wij ons grotendeels vinden in de bevindingen van het conceptrapport. De Inspectie van het Onderwijs waardeert 2 van de 8 standaarden als kan beter en 6 als voldoende. Hiermee geeft de inspectie aan dat de kwaliteit van de voorschoolse educatie voldoende is.

In de uitwerking van de waardering van de standaarden zien we een bevestiging van onze inspanningen. Tegelijkertijd (h)erkennen we dat er nog ruimte voor verbetering is. We willen ons ook blijvend ontwikkelen en zijn we altijd op zoek naar verbeterpunten. Wij zullen dan ook zeker de verbeterpunten uit dit rapport van Voorschool Bentetop meenemen in ons kwaliteitszorgsysteem.

Algemeen beeld van de inspectie:

De sfeer in de groep is prettig. Er wordt op een positieve manier met peuters omgegaan. Gewaardeerd wordt dat de pedagogisch medewerker de peuters veel vragen stelt en met hen in gesprek gaat. Er worden afwisselende activiteiten aangeboden, passend bij het thema. In het programma is ruimte voor stimuleren van de ontwikkeling op het gebied van taal, rekenen, gedrag en bewegen van de peuters.

De pedagogisch medewerker zorgt er voor dat ouders weten hoe het met hun peuter gaat. De informatie over een peuter wordt, in overleg met ouders, overgedragen aan de leerkracht van groep 1 van de basisschool. De ouders zijn tevreden over hoe het gaat op de voorschool en de peuters gaan er met plezier naartoe. Ouders zien dat hun kind zich sterk ontwikkelt sinds het naar de voorschool gaat. Sinds de voorschool en de basisschool onder één dak zitten is de samenwerking gegroeid. Ouders zijn hierover positief en ervaren een natuurlijke doorgaande lijn van 2 tot 12 jaar.

De teamleider bespreekt regelmatig met de pedagogisch medewerker hoe het gaat op de Bentetop. Voor inspiratie en collegiaal overleg neemt de pedagogisch medewerker deel aan de cursussen en kwaliteitsbijeenkomsten die de organisatie Stichting Peuterwerk organiseert.

Verbeterpunten naar aanleiding van kwaliteitsonderzoek:

De pedagogisch medewerker kan nog beter inspelen op de verschillen tussen peuters. Zo heeft de ene peuter meer instructie of begeleiding nodig dan de andere peuter. Al bij de voorbereiding van het thema kan hier rekening mee gehouden worden.

Peuters met een ontwikkelingsachterstand worden gesignaleerd en krijgen hulp. Werken met een plan om de achterstand te verminderen is een verbeterpunt.

Verder brengt de teamleider niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

Ook kan de leiding de ouders en de gemeente nog beter informeren over de resultaten en ontwikkelingen van de voorschoolse educatie op de Bentetop.

Verbeterpunten

Ontwikkelingsresultaten

In het concept rapport wordt benoemd dat er geen doelen gesteld zijn voor de verschillende ontwikkelgebieden die passen bij de kenmerken van de kind populatie. In het gesprek na afloop van het groepsbezoek heeft de inspecteur vooral het ontbreken van planmatig handelen benoemd als verbeterpunt. Hierop hebben wij de volgende actie gepland:

De structuur zoals beschreven in het zorgbeleid (Stichting Peuterwerk) per locatie (implementeren en) borgen; jaarlijks momenten organiseren (kwaliteitsbijeenkomsten) voor pedagogisch medewerkers, dit zorgbeleid bespreken en pedagogisch medewerkers ondersteunen bij het opstellen, uitvoeren en evalueren van handelingsplannen.

Dit is een vast onderdeel van ons pedagogisch overleg, maar heeft meer aandacht en tijd.

Dit staat voor 2019-2020 hoog op de agenda. Hierbij kan de pedagogisch medewerker ondersteund worden door de pedagogisch coach en de intern begeleider.

Verantwoording en dialoog

De kwaliteit van de verantwoording kan beter. Ook kan de voorschool meer werk maken van het informeren van ouders over wat de voorschool doet om de kwaliteit te verbeteren. Hierop hebben wij de volgende actie gepland:

Naast dat Peuterwerk per regio werkt met jaardoelen, hebben wij vanaf 2019 / 2020 ook actieplannen ingesteld per locatie. Hierin worden de doelen op zorg / VVE opgesteld en per kwartaal geëvalueerd. Dit wordt per voorschool opgenomen in een eigen actieplan. Deze jaardoelen zullen actief gecommuniceerd worden met ouders en de gemeente. Daarnaast nemen vertegenwoordigers van de houder deel aan een werkgroep die gezamenlijk gemeente brede resultaatafspraken maakt m.b.t. vroeg- en voorschoolse educatie.